

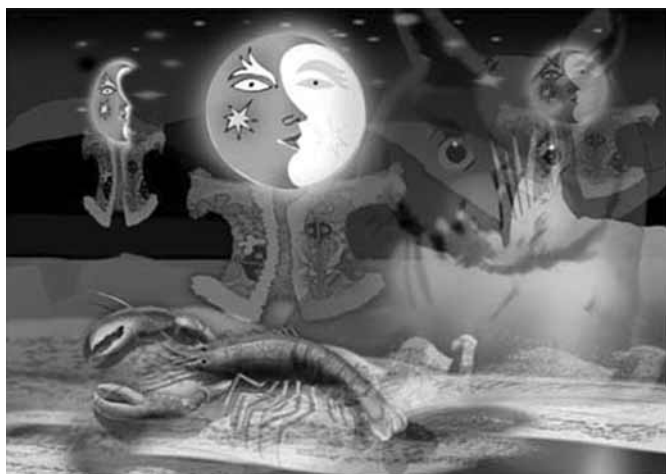
SZYKSZNIAN WANDÁRÓL

Amikor Sándor György összefoglalta egy pályakezdő lehetőségeit („*Fiatalok! Mielőtt ünnepélyesen átadnánk nektek a stafétabotot, magunknál tartjuk még egy ideig.*”), nos, Szyksznian Wanda ekkor lépett a pályára.

Bizonyára hallhatta a mester szavait, mert már mint akadémista, nem állt be az elvárhatóság sorába. Az azóta is hivatalosan erősen preferált festészet helyett a grafikát célozta meg magának, és a szakma szeretetétől övezve ért el benne hatalmas sikereket. Le sem tagadhatnánk, mert nehéz úgy meglenni ebben a világban, hogy lépten-nyomon ne ütköznénk a munkáiba.

Megszámlálhatatlan könyvnek az illusztrátora, most hadd ne kelljen listát írnom róluk, annyian vannak.

Aztán vannak a filmes és egyéb plakátjai, ezek is számtalanok. Azért itt más is szóhoz jutott, de ne felejtjük, míg ez a műfaj is el nem prostituálódott, a színvonalat ő képviselte. Amit a közönség szeretetével, a hivatal díjakkal jutalmazott.

Szyksznian Wanda grafikája, 105×148

Sercegő hanglemezeinkhez ő készítette a borítókat, és mindenki tudja, melyikeket. Mikor felnőttünk és már a gyerekeinknek is lemezzel kedveskedtünk, meglepően tapasztalhattuk, hogy a borítót előbb zárta a szívébe a kicsi, mint a melódiákat, aztán persze azt is.

Szyksznian Wanda lengyel származású, ami esetünkben lényeges körülmény. Talán Flandriában becsülik olyan nagyra a grafikát, mint Lengyelországban. Már úgy születnek, hogy látják, hova kell húzni azt a vonalat, milyen tónussal, hogy az legyen, aminek lennie kell. Barátságban vannak a színekkel, és tudják, melyiket lehet a másik mellé rakni, hogy abból veszedkedés ne legyen. No, és pár flamandnál több humor jutott nekik, meg hatalmas szív, és az a bizonyos romantikus habitus, ami áthat mindent, amivel kapcsolatba kerülnek. A született tehetség, az akadémikus tudás és a végtelen szeretet az, ami egekbe emelte Szyksznian Wandát, még palánta korában.

Azóta eltelt egy kis idő. Sok minden megváltozott. Egy dolog van, ami állandó, Sz. Wanda lendülete és munkakedve.

Változatlanul készülnek szokásos plakátjai és CD borítói. Könyve, ha lehet, még több jelenik meg, mint régen. Az újdonságok a hagyományosnak mondható művészi irányzatokban születnek mostanság. Színes plasztikákat készít. Színes mázzal fest égetett agyagra és papírból készít szobrokat. Szépek és látványosak.

Hagyományosnak mondható képeket fest, rajzol, a legváltozatosabb technikákkal. Grafikai sorozatot készített a Duna TV részére.

Az említett csatorna Macskássy Kati rendező bábáskodásával klasszikus meséket sugároz. A meséket igazi ember, Koblicska Lőte mondja, és hogy a megátalkodottak se panaszkodjanak, animált rajzokkal színesítik a műsort, melyek Szyksznian Wanda munkái.

Ligeti Gábor

VINCZE LÁSZLÓ KIÁLLÍTÁSAI

Az ex libriseiről is jól ismert grafikusművésznek, aki korábban („társadalmi” munkában) lapunk tördelőszerkesztője (nyomdai előkészítője) is volt, az elmúlt évben ünnepelte 50. születésnapját. Ebből az alkalomból a debreceni *MŰ-Terem Galériában* 50 rajzát mutatták be, s köszöntötték művésztársai,

Vincze László linómetszete, X3 (2008), 160x165

tisztelői, barátai, akik szülővárosából, Marosvásárhelyről is eljöttek, sőt a tárlatot a csíkszeredai Szabó András nyitotta meg. Ezt követően a marosvásárhelyi *Bernády-házban* rendeztek számára reprezentatív kiállítást, amelyet Nagy Miklós Kund nyitott meg. Noha a tárlaton tusrajzait mutatták be, nem felejtette el megemlíteni kisgrafikáit sem: „*Persze ex libriseit is bemutatathatná, mert ezekből a speciális kisgrafikákból is rengeteget mondhat a magáénak, a félezrediken is túl van már. A legnagyobb nemzetközi elismerést egyébként talán éppen ezek hozták neki.*” Örömmel értesültünk arról, hogy idén a metszeteit – közöttük az ex libriseket is – fogja kiállítani Debrecenben.

Ha elkésve is – a gyűjtők és olvasóink nevében –, örömmel gratulálunk Vincze Lászlónak e jeles évfordulóhoz, s további eredményes munkát, sikereket kívánva örömmel adjuk közre Vitéz Ferenc méltatását a Mű-Terem Galériában rendezett kiállításáról:

„*»Látomás-leleteknek« minősítette egy helyütt Sebestyén Mihály Vincze László grafikusművész tussal-tollal készített lapjait.*

Az erdélyi születésű (egyébként könyvtervező és illusztrátor; ex libris készítő) Vincze lapjai tíz éve rendszeresen feltűnnek magyarországi kiállításokon, áttelepülése óta pedig az

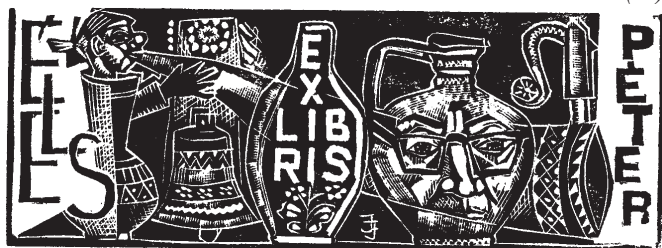
Vincze László linómetszete, X3, Op. 502 (2007), 130x90

ország számos részén rendezett önálló bemutatót. Legutóbbi (2005-ös) debreceni kiállításán (vagy a Grafikuművészek Ajtói Dürer Egyesületének szemlén, tavaszi és nyári tárlatokon) látható rajzai nyomán megfogalmazott kérdésünk talán választ kap a mostani összeállítással. Hogyan fér meg egymás mellett a szépség és a groteszkbe nyúló ironia, a szimbólum és a szatíra, a szépséges szörny és az ironikus szerelem?

Egyszerű a válasz: a gyakran középpontba helyezett nő (másik allegorikus megjelenésében a ló) az élet roppant gazdagságát, egymásnak ellentmondó és egymást építő belső mozgásait, a bravúros rajzi megoldásokkal magába a testtömegbe sűrített élettörténeteket, sorsdrámákat, grafikai hangulatkölteményeket jeleníti meg. S a kompozíció egésze azért hordoz szépségfogalmainkat gazdagító feszültséget, mert sokszor nem csupán alak és alak, figura és környezete, test és attribútum között zajlanak a látomássemények, hanem magán a tömegben belül is.

A fekete-fehér hiányjelentése kettős: azt látjuk, ami bennünk nem látható, a mintát mégsem újratertjük, hanem újraéljük, hiszen tudatosul bennünk, amiről nem akarunk tudni. Hogy szépséges szörnyek vagyunk.” (Vitéz Ferenc)

(A.)

Józsa János fametszete, X2, 40x110

HÍREK

A Molnár C. Pál Műterem-múzeumban kiállítással kezdődött meg az a rendezvénysorozat, mellyel **egyesületünk az 50 éves fennállását** ünnepli. Az ún. „Tavaszi” teremben a *Szent László, a lovagkirály* tablói voltak láthatók, melyek a KBK-nak a kőbányai Artotékával közös pályázatára érkeztek be. Ez az anyag akkor ott ki is volt állítva. A kiállításon még a Molnár C. Pál Társaság művésztagjainak grafikái is szerepeltek, így Csiby Mihály két tablóval, Tavasz Noémi szintén két tablóval. Gyűjtő anyaga is látható volt tárlóban: dr. Baráth Éva mutatott be néhány szép grafikát gyűjteményéből. Ezenkívül a KISGRAFIKA folyóiratunk néhány számát is bemutattuk, sok más egyéb érdekesség mellett. A megnyitóra 2009. február 13-án du. 5 órakor került sor. Megnyitotta a Molnár C. Pál Társaság elnöke, Csiby Mihály. Beszédében kitért a grafikai technikákra is, melyeket részletesebben Ürmös Péter ismertetett. A sokak által nagy érdeklődéssel megtekintett anyag méltán viszi hírét az ex librisnek. A kiállítás március 14-ig volt látható.

A Molnár C. Pál Társaság egyúttal meghívta a KBK tagjait, március 5-én de. 11 órára, a saját összejevetelükre. A közös célok, mint a művészetek, a kultúra terjesztése, ápolása összeköti a két egyesületet. A KBK-nak is célja a hasonló tevékenységet folytató egyesületekkel minél szélesebb körű együttműködést kialakítani.

Pesti László tagtársunk, aki már többször bizonyította elkötelezettségét egyesületünk irányában, valamint számtalan sortozatot készített grafikusokkal növényekről, budapesti és országos nevezetességekről, újabb tanújelét adta, hogyan lehet különleges ötletekkel is népszerűsíteni a KBK-t. A budapesti Népligetben emlékfát ültetett **egyesületünk 50 éves jubileu-**

Kerékgyártó László, CAD (2008), 110x80